

Türkiye’de otomobil ve hafif ticari araç satışları üçüncü çeyrekte 245.286 adede geriledi. Geçen yılın aynı dönemine göre %23,3, ikinci çeyreğe göre %16,2 daha az araç satıldı. Üstelik kaybın yaklaşık %90’ı otomobilden geldi. Binek araç satışları %26,3 düşerken hafif ticari araçlarda daralma %11,5’te kaldı.

Bu fark şirketleri değerlendirirken önemli. İç pazara araç dağıtan bir şirketle üretiminin büyük bölümünü ihraç eden şirket aynı koşullardan etkilenmiyor. Binek araç ağırlığı yüksek olanla ticari araçta güçlü olanın satışları da farklı ilerliyor.

Nitekim Doğuş Otomotiv’in ana marka grubunda satışlar pazardan daha az düştü. Ford’un Türkiye perakende satışları sert gerilerken Ford Otosan’ın temmuz-ağustos üretimi ve ihracatı arttı. Tofaş’ın temsil ettiği markalarda ise hafif ticari araç satışları yükselmesine rağmen binek araçlardaki kaybı karşılayamadı.

Dolayısıyla sektör genelindeki düşüşü her şirketin bilançosuna aynı oranda uygulamak yanıltıcı olur. Önce kaybın nereden geldiğine, ardından şirketin hangi faaliyetlerle bunu karşılayabildiğine bakalım.

Pazar verileri

Eylülde 83.469 araç satıldı. Ağustosa göre %3 artış var, ancak geçen yılın eylül ayına göre satışlar %24,3 aşağıda. Temmuzdaki 80.786 ve ağustostaki 81.031 adetle birlikte üçüncü çeyrek toplamı 245.286 oldu.

İlk dokuz ayda ise satışlar 803.465 adetle geçen yılın %13,4 altında kaldı. Üçüncü çeyrekteki %23,3’lük düşüş, yılın toplamından daha sert. Yani hacim kaybı yılın ikinci yarısında belirginleşmiş durumda.

Kaybın nerede oluştuğu da açık. Binek araç satışları 254.684 adetten 187.743’e, hafif ticari satışları 64.986 adetten 57.543’e indi. Toplam 74.384 adetlik azalmanın 66.941 adedi otomobilden geldi. Hafif ticari araçların pazardaki payı da bu nedenle %20,3’ten %23,5’e yükseldi.

Ticari araçların pay kazanması, satışlarının arttığı için değil, otomobilden daha az düştüğü için gerçekleşti. Şirket bazında ise bunun istisnaları var.

Türkiye otomobil ve hafif ticari araç pazarı

Gösterge	3Ç25	2Ç26	3Ç26	Yıllık değişim	Çeyreklik değişim
Otomobil	254.684	229.546	187.743	-%26,3	-%18,2
Hafif ticari	64.986	63.235	57.543	-%11,5	-%9,0
Toplam	319.670	292.781	245.286	-%23,3	-%16,2

Kaynak: ODMD aylık raporları. Adetler ilgili çeyrekteki üç ayın toplamıdır.

Şirketlerin temsil ettiği markaların Türkiye perakende satışları

Marka kapsamı	3Ç25	2Ç26	3Ç26	Yıllık değişim	Çeyreklik değişim
DOAS ana marka grubu,	34.798	34.349	28.295	-%18,7	-%17,6
Ford, Türkiye ODMD	24.558	17.517	13.489	-%45,1	-%23,0
TOASO, aynı dokuz marka	85.697	75.094	55.438	-%35,3	-%26,2

Kaynak: ODMD aylık raporları. Bu adetler şirketlerin konsolide satış hacmini göstermiyor.

Doğuş Otomotiv

Doğuş Otomotiv'in Škoda hariç ana marka grubunda üçüncü çeyrek satışları 28.295 adet oldu. Yıllık düşüş %18,7. Pazar %23,3 küçüldüğü için şirketin temsil ettiği markaların toplam payı %10,89'dan %11,54'e yükseldi.

Burada olumlu olan, daralan pazarda görece daha dayanıklı kalınması. Ancak ikinci çeyreğe göre satışlar %17,6 azalırken pazar payı da %11,73'ten %11,54'e indi.

Satışların 20.947 adedi Volkswagen'den geldi. Audi 3.510, CUPRA 1.898, SEAT ise 1.584 adet sattı. Ana grupta binek araç satışları yıllık %20,1, hafif ticari satışları %12,1 geriledi. İkinci çeyreğe göre ise hafif ticari satışlarda %2,3 artış var. Bu artış, binek araçlardaki %21,2'lik çeyreklik düşüşü bir miktar sınırladı.

Škoda ise 10.038 adetle yıllık %2,2 büyüdü. İkinci çeyreğe göre satışları %9,5 düşse de yıllık performansı ana gruptan daha güçlü. Doğuş Otomotiv'in Škoda distribütörü Yüce Auto'da %50 payı var. Bu yüzden Škoda satışlarını ana gruba ekleyip tamamını Doğuş Otomotiv'in konsolide şeklinde değerlendiremiyoruz. Satış sonrası hizmetler ve iştirak katkıları da bu adet tablosunun dışında kalıyor.

Ford Otosan

Ford markasının Türkiye perakende satışları üçüncü çeyrekte 13.489 adede geriledi. Geçen yılın dönemine göre %45,1, ikinci çeyreğe göre %23 düşüş var. Pazar payı da yıllık bazda %7,68'den %5,50'ye indi.

Binek araç satışlarının 6.203 adetten 1.350'ye düşmesi bu kaybın önemli bir bölümünü açıklıyor. Ancak daralma yalnızca otomobilde değil. Hafif ticari araç satışları da 18.355 adetten 12.139'a geriledi. Buradaki %33,9'luk düşüş, hafif ticari pazarının %11,5'lik daralmasından belirgin biçimde daha sert.

Ford Otosan'ın üretiminde ise farklı bir hareket var. Temmuz-ağustosta Türkiye üretimi yıllık %9,9 artarak 68.805 adede ulaştı. Aynı iki ayda Türkiye'den yapılan araç ihracatı %6,1 yükselerek 60.428 adet oldu.

Romanya'da da temmuz-ağustosta 32.168 araç üretildi, 30.126 araç ihraç edildi. Bunları Türkiye perakende satışlarıyla toplayarak konsolide satış adedi oluşturmak doğru olmaz. Grup içi sevkiyatlar ve stok hareketleri nedeniyle aynı araç farklı serilerde yer alabilir.

Eylül üretim ve ihracatı açıklandığında çeyreğin hacmi daha iyi anlaşılacak. Sonrasında ise üretilen araçların dağılımına, kapasite kullanımına, kur ve maliyetlere bakmak gerekecek.

Tofaş

Tofaş'ın temsil ettiği dokuz markada üçüncü çeyrek satışları 55.438 adet oldu. Aynı markalarla yapılan karşılaştırmada yıllık %35,3, çeyreklik %26,2 düşüş var. Pazar payı da geçen yılın üçüncü çeyreğindeki %26,81'den %22,60'a geriledi.

Toplamin içindeki ayrışma daha çarpıcı. Binek araç satışları 57.564 adetten 27.002'ye inerken hafif ticari satışlar 28.133 adetten 28.436'ya çıktı. Yani binek araçlarda 30.562 adet kaybedildi, ticari araçlarda 303 adet kazanıldı. Toplam düşüşün tamamı otomobilden geldi.

Fiat'ta da benzer bir değişim var. Binek araç satışları yıllık %70,9 düşerek 5.629 adede gerilerken hafif ticari satışları %16,7 artışla 12.996 adede ulaştı. Tofaş'ın temsil ettiği markalarda ticari araçların satış payı böylece %32,8'den %51,3'e yükseldi.

Üretim tarafında ürün geçişinin etkisi daha belirgin. Tofaş'ın temmuz-ağustos üretimi yıllık %27,7 azalarak 13.616 adede indi. Otomobil üretimi 11.633 adetten 497'ye gerilerken kamyonet üretimi 7.203 adetten 13.119'a yükseldi. Ticari araç üretimindeki %82,1'lik artış güçlü, fakat otomobildeki kaybı karşılamaya yetmedi.

Şirket daha önce Egea/Tipo üretim süresinin 30 Haziran 2026'ya kadar uzatıldığını açıklamıştı. Bu takvimle temmuz-ağustos üretimini birlikte okuyunca ürün dönüşümünün hacme etkisi daha iyi anlaşılıyor. Yine de çeyreği tamamlamak için eylül ayı üretim ve ihracat verisine ihtiyaç var.